

نام و نام خانوادگی :

زمان آزمون :

پایه تحصیلی :

نام درس :

نام دبیر :

نام آموزشگاه :

عنوان آزمون : بانک تست منطق دهم

تاریخ برگزاری ۱۴۰۴/۰۵/۰۹

انسانی (فصل ۷ منطق کاربردی)

۱ در کدام گزینه مغالطه‌ی مسموم کردن چاه به کار نیافته است؟

۱ فقط تندروها هستند که معتقدند بر سر یک چیز نباید سازش کرد.

۲ هر کسی که مثل من متخصص سینماست، فیلم‌های تارکوفسکی را عالی می‌داند.

۳ تنها دیکتاتورها هستند که مخالفان خود را دشمن و شایسته‌ی مرگ می‌دانند.

۴ هر انسان واجد عقل سلیم شاهکارهای شوبرت را قله‌ی هنر موسیقی می‌داند.

۲ مغالطه‌ی ذکرشده در روبه‌روی کدام گزینه، درست بیان شده است؟

۱ شخصی پس از مطالعه‌ی کتاب منطق بگوید: «۱۰۰ بار این درس را خواندم، دیگر خسته شدم!» — بار ارزشی کلمات

۲ شخصی برای تمجید از استاد خود که یک کتاب دارد، بگوید: «او بسیار فرهیخته است، زیرا ۱۰۰ کتاب و مغالطه دارد.» — بزرگ‌نمایی

۳ شخصی پس از سه روز نرفتن به مدرسه، بگوید: «من غیبت غیرموجه نداشتم، فقط چند روز استراحت کردم.» — توسل به احساسات

۴ هر کس که باهوش باشد و بخواهد در کنکور رتبه‌ی خوبی کسب کند، تأیید می‌کند که کلاس‌های این مدرسه فوق‌العاده است. — مسموم کردن چاه

۳ کدام گزینه در مورد تفکر نقادانه اشتباه است؟

۱ همان تفکر سنجشگرانه را گویند.

۲ اندیشه‌ی درباره‌ی نحوه‌ی صحیح تفکر را گویند.

۳ بررسی یک مطلب از یک زاویه‌ی خاص را گویند.

۴ همان فراگیری مهارت تفکر را گویند.

۴ کدام عبارت، درست است؟

۱ شنونده‌ی خطابه، مجبور به پذیرش سخنان گوینده می‌شود.

۲ در جدل بهتر است طرف مقابل خود را غافلگیر کنیم تا نتواند سخنان خود را تغییر دهد.

۳ به تمامی مطالبی که در فلسفه و معارف دینی به‌کار می‌رود، برهان می‌گویند.

۴ هدف مشترک خطابه و تبلیغات، اقناع طرف مقابل است.

۵ مغالطه‌ی ذکر شده در مقابل کدام گزینه نداریست است؟

۱ با توجه به نکاتی که ذکر شده، انتظار می‌رود ضرورت این کار را تشخیص دهید. (مغالطه‌ی تله‌گذاری)

۲ مدیر مدرسه‌ی ما، از مدیر مدرسه‌ی شما خیلی بهتر است، چون دیروز سر صف مرا تشویق کرد. (توسل به احساسات)

۳ معلم خطاب به بچه‌ها: من نمی‌توانم از صبح تا شب برای شما توضیح دهم. (بزرگ‌نمایی)

۴ به‌جز دانش‌آموزان تنبل، همه از تدریس من راضی هستند. (مسموم کردن چاه)

۶ عبارت «این دفاع شما صرفاً از کسانی شنیده می‌شود که حداقل اطلاعات روان‌شناختی را هم ندارند» نشانگر کدام نوع از مغالطه می‌باشد؟

۱ توسل به احساسات

۲ بار ارزشی کلمات

۳ بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی

۴ مسموم کردن چاه

۷ تفکر نقادانه یا سنجشگرانه نیست.

۱ فراگیری مهارت تفکر

۲ پرورش مهارت ارزیابی استدلال‌ها

۳ نیازمند تمرین و تکرار

۴ اندیشیدن دربارهٔ چستی تفکر

۸ درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) خطاهای ناشی از عوامل روانی جزء خطاهای غیرذهنی هستند.

ب) تفکر سنجشگرانه، فقط شامل ارزیابی صورت استدلال و توجه به نتیجهٔ صادق سخن است.

ج) اقناع دیگران هم در گذشته در فن خطابه بررسی می‌شده و هم در زمان حال در همین فن بررسی می‌شود.

د) غلبه بر دیگران استدلالی است که در گذشته در فن جدل بررسی می‌شده است.

۱ درست، نادرست، نادرست، درست

۲ درست، نادرست، نادرست، نادرست

۳ نادرست، نادرست، درست، درست

۴ نادرست، نادرست، نادرست، درست

۹ در جملهٔ زیر به‌ترتیب چه مغالطاتی وجود دارد؟

«رئوف به اصغر گفت: این فیلم خیلی مزخرف بود. فقط افرادی مثل تو که هیچ دانشی دربارهٔ سینما ندارند می‌توانند

چنین فیلم‌هایی را دوست داشته باشند. اصغر پاسخ داد: تو در تمام عمرت تا به حال یک فیلم خوب دیده‌ای که این

طور نظر می‌دهی؟»

۱ توسل به احساسات - کوچک‌نمایی

۲ تله‌گذاری - بزرگ‌نمایی

۳ مسموم کردن چاه - کوچک‌نمایی

۴ مسموم کردن چاه - بزرگ‌نمایی

۱۰ به‌ترتیب چه مغالطاتی در موارد زیر وجود دارد؟

الف) تنها خائنین به ملت می‌توانند در رأی‌گیری همگانی شرکت نکنند.

ب) اگر جلوی خلافکاران گرفته نشود، امنیت مالی و جانی همهٔ مردم در خطر خواهد بود.

ج) «تا کی باید به حرف‌های تو گوش دهم؟ من که نمی‌توانم تا ابد مطیع تو باشم!»

۱ مسموم کردن چاه - توسل به احساسات - کوچک‌نمایی

۲ مسموم کردن چاه - توسل به احساسات - بزرگ‌نمایی

۳ مسموم کردن چاه - تله‌گذاری - توسل به احساسات

۴ تله‌گذاری - مسموم کردن چاه - بزرگ‌نمایی

۱۱ کدام گزینه از مهم‌ترین تفاوت‌های تفکر نقاد و غیرنقاد به شمار نمی‌رود؟

۱ جدی گرفتن فرایند تفکر

۲ مصونیت از مغالطات روانی

۳ توجه آگاهانه به اندیشیدن

۴ پرسیدن سؤالات درست و به‌جا

۱۲ در کدام یک از قیاس‌های زیر، مغالطه اتفاق افتاده است؟

- ۱ موجودی که زنده باشد، باید نفس بکشد. ربات تنفس نمی‌کند؛ پس زنده نیست.
- ۲ از نظر من این که می‌گویند «توانا بود هر که دانا بود»، یک واقعیت است. سقراط دانا بود؛ پس توانا بود.
- ۳ در فیزیک ثابت شده هر چیزی که مادی باشد، وزن خاصی دارد. هوا و گازهای تشکیل‌دهنده آن، همه ماده هستند، پس سنگینی دارند.
- ۴ هر حیوانی که وحشی و گوشت‌خوار نباشد، علف‌خوار است و از آن‌جا که این حیوان برگ درختان را می‌خورد، معلوم است که وحشی و گوشت‌خوار نیست.

۱۳ در کدام گزینه نوع مغالطه نادریست مشخص شده است؟

- ۱ هیچ آدمی فرهیخته و روشن‌فکری از این مدل فیلم‌ها تماشا نمی‌کند — مسموم کردن چاه
- ۲ این واقعاً بدیهی است که نتیجه‌ی قیاس اقترانی شرطی است — مسموم کردن چاه
- ۳ اگر ذره‌ای فلسفه خوانده باشی، محال است ارسطو و افلاطون را شناسی — تله‌گذاری
- ۴ هر کسی منطق خوانده، عاشق این کتاب و نحوه‌ی توضیح مطالبش شده — تله‌گذاری

۱۴ در ارتباط با جمله‌ی زیر، کدام گزینه صحیح نیست؟

«تنها حامیان فساد و ناعدالتی، طرح روزمزد توافقی را تحولی مثبت تلقی می‌کنند.»

- ۱ ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی به پیروان یک نظریه نسبت داده شده است.
- ۲ یکی از مغالطه‌های در اثر عوامل روانی در این عبارت مشهود است.
- ۳ در داستان لباس پادشاه مغالطه‌ای مشابه با این جمله به کار رفته است.
- ۴ در این عبارت، هدف گوینده سوق دادن افراد به سمت پذیرش یک نظریه است.

۱۵ آگهی زیر مربوط به فروش مسکن در یکی از مناطق گران‌قیمت تهران است، کدام یک از مغالطات زیر در آن یافت نمی‌شود؟

- ۱ شیوه‌ی نگارش کلمات
- ۲ تله‌گذاری
- ۳ مسموم کردن چاه
- ۴ بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی

۱۶

کدام مغالطه در جملات زیر به کار رفته است؟

- الف) «چرا لباس‌هایت را نمی‌شویی؟ - چون دوباره کثیف می‌شود - خب دوباره بشور - مگر من برای رخت شستن به این دنیا آمده‌ام.»
- ب) «روباه به زاغ: به به چه قدر زیبایی / چه سری چه دمی عجب پایی / پر و بالت سیاه‌رنگ و قشنگ / نیست بالاتر از سیاهی رنگ
- ج) «اگر از کج‌فهمی و تنگ‌نظری مبرا باشیم، پذیرش سخن ایشان چند دشوار نیست.»

- ۱ مسموم کردن چاه
۲ بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی
۳ تله‌گذاری
۴ بار ارزشی کلمات

۱۷

کدام گزینه در رابطه با «تفکر نقادانه» صحیح نیست؟

- ۱ مهارت تفکر درباره‌ی نحوه‌ی صحیح تفکر را «تفکر سنجش‌گرانه» می‌نامیم.
- ۲ پرورش مهارت‌های تفکر درست هم‌چون اکثر فعالیت‌های انسان نیازمند دستورالعمل‌های نظری است.
- ۳ تفاوت مهم متفکر نقاد و غیرنقاد جدی گرفتن فرآیند تفکر و توجه آگاهانه به این فرآیند است.
- ۴ متفکر منتقد باید هنگام تصمیم‌گیری در مورد یک مطلب آن‌را از وجوه مختلفی بررسی کند.

۱۸

کدام گزینه در ارتباط با انواع مختلف مغالطه نادرست است؟

- ۱ به کار بردن کلماتی که دارای بار ارزشی متفاوت هستند چه به‌صورت اشتباهی و چه به‌صورت عمدی می‌تواند منجر به مغالطه‌ی بار ارزشی کلمات شود.
- ۲ اثر بخشیدن سخنان خویشاوندان و دوستان از نظر روانی اشاره به تأثیر نسبت گوینده، با ما در پذیرش یک نظر دارد.
- ۳ حس ترحم باعث می‌شود که گاهی اشتباهات بستگان خود را نبینیم و به ناحق از آن‌ها دفاع و حمایت کنیم.
- ۴ از مغالطه‌ی بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی در ترسیم کاریکاتورها استفاده می‌شود.

۱۹

چنانچه با نگرستن به پیرامون خود دریابیم که عملکرد هر چیز سازگار و تناسب است و از این سازگاری و تناسب وجود پروردگار را نتیجه بگیریم، کدام‌یک از صنعت‌های پنج‌گانه را به کار گرفته‌ایم؟

- ۱ برهان اثباتی
۲ مغالطه
۳ برهان لمّی
۴ جدل

۲۰

هر یک از توضیحات زیر مربوط به کدام یک از کاربردهای استدلال می‌شود؟

- الف) در مناظره‌ی تلویزیونی انتخابات سال ۹۶ هر یک از کاندیدها سعی در ارائه‌ی مستندات برای اثبات کم‌کاری طرف مقابل خود داشتند.
- ب) در مناظره‌ی سقراط با متهم‌کنندگان، او مرحله به مرحله با بیان پرسش‌هایی سعی در گرفتن اعتراض از ملتوس نیت به پذیرش سخنان خود داشت.
- ج) فروشگاه‌های زنجیره‌ای با تکرار متداوم مزیت کالاهای خود مشتری‌های خود را بیشتر از قبل افزایش می‌دهند.

- ۱ غلبه بر دیگران - اقناع دیگران - غلبه بر دیگران
- ۲ غلبه بر دیگران - غلبه بر دیگران - اقناع دیگران
- ۳ قناع دیگران - اقناع دیگران - غلبه بر دیگران
- ۴ دستیابی به حقیقت - غلبه بر دیگران - غلبه بر دیگران

۲۱

قضایای «روح درون جسم است.»، «مرده ترس‌آور است.» و «نور ماه از نور خورشید است.» به‌ترتیب، از چه راهی حاصل شده‌اند؟

- ۱ وهم - تجربه - حدس
۲ حدس - حدس - تجربه
۳ حدس - وهم - حدس
۴ وهم - وهم - تجربه

۲۲ کدام گزینه از تفاوت‌های میان تفکر نقاد و غیرنقاد محسوب نمی‌شود؟

- ۱ جدی گرفتن فرایند تفکر
- ۲ توجه آگاهانه به فرایند تفکر
- ۳ پرسیدن سؤالات درست و به‌جا
- ۴ استدلال کردن از وجوه مختلف

۲۳ برای شناخت بهتر صنایع منطق باید بتوان را به نحو دقیق تشخیص داد و شرط اصلی شعر منطقی است و چنان‌چه با شنیدن از دست دادن دوستان زهرا پی به بداخلاقی او ببریم، از برهان استفاده کرده‌ایم که از پی برده‌ایم.

- ۱ صورت استدلال وزن و قافیه داشتن - لَمّی - معلول به علت
- ۲ ماده‌ی قضایا تخیل‌آمیز بودن - اِئّی - معلول به علت
- ۳ صورت استدلال - تخیل‌آمیز بودن - لَمّی - علت به معلول
- ۴ ماده‌ی قضایا - وزن و قافیه داشتن - اِئّی - علت به معلول

۲۴ مهارت در تفکر صحیح با چه چیز حاصل می‌شود؟

- ۱ آموزش
- ۲ تمرین و توجه
- ۳ خوب دیدن و خوب شنیدن
- ۴ تشخیص صحیح از ناصحیح

۲۵ در این نوع مغالطه، سعی در تأیید یک نظر یا مخفی کردن حقیقتی داریم:

- ۱ توسل به احساسات
- ۲ تله‌گذاری
- ۳ مسموم کردن چاه
- ۴ بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی

۲۶ کدام جمله در رابطه با علت بازسازی استدلال‌های زبان طبیعی صحیح است؟

- ۱ گاهی در زبان طبیعی از افعال ربطی استفاده نمی‌شود.
- ۲ استفاده از سورهای غیراستاندارد در زبان طبیعی
- ۳ جابه‌جا شدن جای مقدم و تالی قضیه شرطی
- ۴ همه موارد صحیح است.

۲۷ در مجموعه سؤالاتی که در یک تفکر نقادانه از خود می‌پرسیم چه مواردی باید رعایت شود؟

- ۱ صحت منابع و استدلال
- ۲ تشخیص پیش‌فرض‌ها، مقدمات و نتیجه
- ۳ واضح بودن مفاهیم و جملات
- ۴ همه موارد صحیح است.

۲۸ «پیش‌بینی خشکسالی به جهت کمی نزولات آسمانی» و «تأثر روحی در مخاطب» و «به‌کارگیری مشهورات و مسلمات در استدلال» به‌ترتیب مرتبط با کدام صناعات خمس هستند؟

- ۱ برهان ائّی - خطابه - جدل
- ۲ برهان لَمّی - خطابه - برهان
- ۳ برهان ائّی - شعر - برهان
- ۴ برهان لَمّی - شعر - جدل

۲۹ به نسبت بین شعر عروضی و شعر منطقی در کدام گزینه به‌درستی اشاره شده است؟

- ۱ هر شعر منطقی شعر عروضی است.
- ۲ هر شعر منطقی شعر عروضی نیست.
- ۳ هیچ شعر منطقی شعر عروضی نیست.
- ۴ هر کلام مخیلی شعر عروضی است.

۳۰ از میان صناعات خمس، در واقع یک است.

۱ مغالطه - استدلال خیال‌انگیز

۲ خطابه - برهان

۳ سفسطه - شبه استدلال

۴ خطابه - استدلال خیال‌انگیز

۳۱ در استدلال‌های «فرهاد هم پزشک است و هم خیاط ماهری است، پس فرهاد پزشک ماهری است.» و «بعضی انسان‌ها غیر عالم‌اند، بعضی از عالمان غیر انسان‌اند.» به ترتیب چه نوع مغالطه‌ای صورت گرفته است؟

۱ مغالطه‌ی ترکیب - مغالطه‌ی ایهام انعکاس

۲ مغالطه‌ی ایهام انعکاس - مغالطه‌ی ترکیب

۳ مغالطه‌ی ترکیب - مغالطه‌ی تقسیم

۴ مغالطه‌ی تقسیم - مغالطه‌ی ترکیب

۳۲ کدام‌یک از مغالطه‌های زیر مغالطه‌ی ایهام انعکاس نیست؟

۱ هر انسانی حیوان است، پس هر حیوانی انسان است.

۲ انسان هم راه می‌رود و هم نویسنده است، پس هر رونده‌ای نویسنده است.

۳ چون هر فلزی رسانا است، پس هر رسانایی فلز است.

۴ بعضی انسان‌ها شاعر نیستند، پس بعضی شاعرها انسان نیستند.

۳۳ در قیاس «یخ از آب است، آب مایع است، پس یخ مایع است.»، «جیوه فلز است، هر فلزی چکش‌خوار است، پس جیوه چکش‌خوار است.» و «هیچ مثلثی مربع نیست، هر مربعی شکل است، پس هیچ مثلثی شکل نیست.» به ترتیب، چه نوع مغالطه‌ای به کار رفته است؟

۱ صغرای قیاس غلط است - کبرای قیاس نادرست است - حد وسط عیناً در دو مقدمه تکرار نشده است.

۲ استدلال دارای حد وسط نیست - شرایط انتاج وجود ندارد - حد وسط عیناً در دو مقدمه تکرار نشده است.

۳ استدلال دارای حد وسط نیست - کبرای قیاس نادرست است - شرایط انتاج وجود ندارد.

۴ صغرای قیاس غلط است - شرایط انتاج وجود ندارد - شرایط انتاج وجود ندارد.

۳۴ هرگاه با توجه به این‌که دی‌اکسید کربن آتش را خاموش می‌کند، نتیجه بگیریم که کربن نیز آتش را خاموش می‌کند،

۱ گرفتار مغالطه‌ی ترکیب شده‌ایم.

۲ به مغالطه‌ی تقسیم دچار شده‌ایم.

۳ استدلال ما براساس قواعد منطقی است. زیرا در ساختار دی‌اکسید کربن، کربن به کار رفته است.

۴ دچار ایهام انعکاس شده‌ایم. زیرا نمی‌توان از چنین قضیه‌ای، عکس آن را نتیجه گرفت.

۳۵ اگر از سرخ شدن کاغذ تورنسل، پی ببریم که محلول ما اسید است،

۱ استدلال ما برهانی‌انی و منبع دانش ما تجربه‌ی علمی است.

۲ استدلال ما نوعی استقرا است که در علوم تجربی کاربرد بسیار دارد.

۳ قیاسی انجام داده‌ایم که صورت آن تجربه و ماده‌اش قواعد منطقی است.

۴ از برهان لقی استفاده کرده‌ایم که علت سرخ شدن تورنسل را تشخیص داده‌ایم.

۳۶ در مورد شعر و خطابه، بهتر است بگوییم:

۱) اولی از خیال ناشی می‌شود و دومی احساس را مخاطب می‌سازد.

۲) هر دو هم از خیال ناشی شده و هم آن را مخاطب می‌سازند.

۳) هر دو خیال و احساس را مخاطب می‌سازند.

۴) هر دو از خیال و احساس سرچشمه می‌گیرند.

۳۷ در برهان اِتی پی برده می‌شود؛ مانند این که

۱) از علت به معلول - در بیمارستان از کسی آزمایش خون می‌گیرند و بعد به بیماری او پی می‌برند.

۲) از علت به معلول - پزشکی از سرفه‌های خشک فرد بیمار به مسلول بودن او پی می‌برد.

۳) از معلول به علت - در بیمارستان از کسی آزمایش خون می‌گیرند و بعد به بیماری او پی می‌برند.

۴) از معلول به علت - پزشکی از سرفه‌های خشک فرد بیمار به مسلول بودن او پی می‌برد.

۳۸ هدف از «مغالطه» چیست؟

۱) قانع کردن مخاطب

۲) پیروزی در مقابل مخاطب

۳) مخفی کردن صورت قیاس

۴) مخدوش کردن ذهن مخاطب

۳۹ آن‌جا که هدف از استدلال، کشف حقیقت نیست بلکه مغلوب کردن مخاطب است و آن‌جا که انگیزش مخاطب به امری هدف از استدلال باشد و آن‌جا که هدف، انحراف مخاطب باشد و آن‌جا که ایصال مخاطب به حقیقت، هدف قرار گیرد، به ترتیب کدام یک از صناعات خمس مورد توجه قرار گرفته است؟

۱) خطابه - جدل - شعر - برهان

۲) جدل - خطابه - برهان - شعر

۳) جدل - خطابه - مغالطه - برهان

۴) خطابه - جدل - مغالطه - برهان

۴۰ آن نوع استدلال که قبول مقدمات و عدم قبول نتیجه‌ی آن، ما را به تناقض گرفتار می‌کند، استدلال است و آن‌جا که «علت و معلول» وسیله‌ی دستیابی به حکم شود، به ترتیب، کدام مورد معمول شده است؟

۱) قیاسی - برهان لَمّی - برهان اِتی

۲) قیاسی - برهان اِتی - برهان لَمّی

۳) استقرایی - برهان لَمّی - برهان اِتی

۴) استقرایی - برهان اِتی - برهان لَمّی

۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در مغالطه‌ی مسموم کردن چاه، فرد مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد تا کسی جرئت نکند به آن نظر توجه کند یا آن را بپذیرد. تندرو یا دیکتاتور بودن، در گزینه‌های ۱ و ۳ قطعاً از ویژگی‌های نامناسبی است که موجب مسموم کردن چاه می‌شود. در گزینه‌ی ۴، داشتن عقل سلیم به قله‌ی هنر موسیقی دانستن شاهکارهای شوبرت متصل شده است. پس اگر کسی شاهکارهای شوبرت را قله‌ی هنر موسیقی نداند، فاقد عقل سلیم است که ویژگی ناشایستی محسوب می‌شود و منجر به مغالطه‌ی مسموم کردن چاه می‌گردد. اما در گزینه‌ی ۲، عالی ندانستن فیلم‌های تارکوفسکی، نشانه‌ی متخصص نبودن در سینما دانسته شده است که صفتی منفی نیست. پس در آن مسموم کردن چاه وجود ندارد.

۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. استاد مذکور، احتمالاً یک کتاب و ۹۹ مقاله دارد، اما دانشجو برای تمجید از او، عبارت را به

نحوری بیان می‌کند تا در تعداد کتاب‌های استاد، بزرگ‌نمایی رخ بدهد. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دارای مغالطه‌ی «بزرگ‌نمایی» است، زیرا با چند بار مطالعه‌ی کتاب، از عدد ۱۰۰ جهت بزرگ‌نمایی استفاده شده است.

(۳) دارای مغالطه‌ی «بار ارزشی کلمات» است، زیرا به جای به کارگیری کلمه‌ی «غیبت غیرموجه» از کلمه‌ی «استراحت» استفاده شده است.

(۴) دارای مغالطه‌ی «تله‌گذاری» است، زیرا ویژگی‌های خوب (باهوش بودن و کسب رتبه‌ی خوب در کنکور) ذکر شده است.

۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

متفکر نقاد هنگام شنیدن یک مطلب یا تصمیم‌گیری، آن را از وجوه مختلفی بررسی می‌کند نه از یک زاویه‌ی خاص.

۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در خطابه و تبلیغات به دنبال اقناع طرف مقابل هستیم. رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: در هر حالتی به غیر از برهان، فرد مختار است که سخن گوینده را بپذیرد یا نپذیرد. در برهان از آنجایی که برای عقل انسان ضرورت عقلی پیدا می‌شود، سر باز زدن از پذیرش نتیجه ممکن نیست. مثلاً هیچ‌کس نمی‌تواند پیدا شود که با $2 + 2 = 4$ مخالف باشد.

گزینه‌ی «۲»: بهتر است در هر مرحله از طرف مقابل اعتراف بگیریم تا نتواند سخنان خود را تغییر دهد.

گزینه‌ی «۳»: به استدلال‌هایی (نه همه‌ی مطالب) که در فلسفه و معارف دینی به کار می‌رود، برهان می‌گویند.

۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چون در ابتدای جمله ذکر دلیل (ذکر نکات) آمده است. پس هیچ مغالطه‌ای وجود ندارد.

مغالطه زمانی رخ می‌دهد که به جای ذکر دلیل از عوامل روانی جهت اقناع مخاطب استفاده شود. مغالطه ذکر شده در سایر گزینه‌ها صحیح است.

۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هنگامی که صفتی منفی بدون هیچ دلیل موجه به افرادی نسبت داده شود، با مغالطه

«مسموم کردن چاه» مواجه هستیم.

۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تفکر نقادانه یا سنجشگرانه، فراگیری مهارت تفکر و تفکر کردن درباره نحوه صحیح تفکر

است. البته پرورش مهارت‌های تفکر صحیح و ارزیابی استدلال‌ها همچون اکثر فعالیت‌های انسانی نیازمند تمرین و تکرار است (تأیید گزینه‌های ۱، ۲ و ۳)، اما در گزینه ۴ درباره چیهستی تفکر گفته شده است در حالی که در تفکر نقادانه به دنبال چگونگی یا همان نحوه تفکر صحیح هستیم نه چیستی و ماهیت تفکر.

۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی موارد نادرست:

مورد الف) خطاهای ناشی از عوامل روانی جزء خطاهای ذهنی بوده و در دسته خطاهای غیرصوری قرار دارند.
مورد ب) تفکر سنجشگرانه، علاوه بر ارزیابی صورت استدلال و صدق و کذب سخن، شامل موارد دیگری مانند توجه به وضوح جملات و پیش‌فرض‌ها و لوازم سخنان هم می‌شود.
مورد ج) اقناع دیگران را در گذشته در فن خطابه بررسی می‌کردند؛ اما امروزه رسیدن به چنین هدفی علاوه بر خطابه شامل تمامی روش‌های اقناعی می‌شود که برخی از آن‌ها در تبلیغات نیز به کار می‌روند.

۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جملهٔ رثوف به اصغر حاوی مغالطهٔ مسموم کردن چاه است، زیرا بدون ذکر دلیل ویژگی‌های ناپسند را به یک نظریه یا معتقدان آن نسبت می‌دهد. جملهٔ اصغر به رثوف حاوی مغالطهٔ کوچک‌نمایی است، زیرا این طور نیست که رثوف هیچ فیلم خوبی در تمام عمرش ندیده باشد.

۱۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

الف) در این عبارت، بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت داده‌اند، بنابراین دارای مغالطهٔ مسموم کردن چاه است.
ب) در این عبارت، بدون ذکر دلایل معتبر، احساس «ترس» در مردم مورد توجه و استفاده قرار گرفته است.
ج) عبارت «تا ابد» به طور واضح دارای بزرگ‌نمایی است.

۱۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تفاوت مهم میان متفکر نقاد و غیرنقاد، جدی گرفتن فرایند تفکر و توجه آگاهانه به آن و پرسیدن سؤالات درست و به‌جاست. چنین متفکری هنگام شنیدن یک مطلب یا تصمیم‌گیری دربارهٔ آن، آن‌را از وجوه مختلفی بررسی می‌کند.
توضیح نکات درسی: هیچ‌کس از خطاهای ذهن مصون و مبرا نیست. بلکه با تفکر نقادانه و یادگیری منطق می‌توانیم از احتمال وقوع آن‌ها بکاهیم.

۱۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر حیوانی برگ درختان را بخورد، می‌تواند دلیل بر این باشد که آن حیوان وحشی نیست و اهلی است اما نمی‌توان به این نتیجه رسید که حتماً وحشی و گوشت‌خوار است.

۱۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی (۲) مغالطه‌ی تله‌گذاری است، زیرا گوینده با بیان «این واقعاً بدیهی است که» می‌خواهد مخاطب را جذب کند که آن را بپذیرد.

۱۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مغالطه‌ی به کار رفته در عبارت صورت سؤال، مغالطه‌ی مسموم کردن چاه است که در آن مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد تا کسی جرئت نکند به آن نظر توجه کند یا آن‌را بپذیرد.

۱۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مغالطه‌ی تله‌گذاری فرد تلاش می‌کند بدون بررسی موضوع با نسبت دادن یک ویژگی خوب و شایسته به آن امر، آن‌را توجیه کند و برتری دهد. در این‌جا فروشنده مدعی است که تنها افراد مشکل‌پسند و حساس می‌توانند مخاطب این ملک باشند.
هم‌چنین با استفاده از بزرگ‌نمایی عبارت «متری ۵ میلیون» و تغییر نگارش عبارت و جدا کردن آن از ادامه‌ی خود طوری نشان داده شده است که فرد در نگاه اول گمان کند قیمت آن ملک متری ۵ میلیون تومان است؛ در حالی‌که ۵ میلیون تومان کمتر از قیمت معمول منطقه قیمت دارد!

۱۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف) مغالطه‌ی بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی است. در صورتی‌که با بزرگ‌نمایی و بدون ذکر دلیل، سعی در تأیید نظری داشته باشیم یا با کوچک‌نمایی و بدون ذکر دلیل سعی در مخفی کردن حقیقتی داشته باشیم، دچار «مغالطه‌ی بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی» شده‌ایم.

ب) مغالطه‌ی تله‌گذاری است. در این روش برخلاف مغالطه‌ی مسموم کردن چاه، ویژگی‌های خوب و شایسته‌ای را به نظریه‌ای باطل یا معتقدان به آن نسبت می‌دهند و برای افراد تله می‌گذارند تا به سمت پذیرش آن گرایش پیدا کنند. در اصطلاح عامیانه به این روش «هندوانه زیر بغل کسی گذاشتن» می‌گویند.

ج) مغالطه‌ی مسموم کردن چاه است. در این روش فرد مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد تا کسی جرئت نکند به آن نظر توجه کند یا آن را بپذیرد.

۱۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پرورش مهارت‌های تفکر صحیح و ارزیابی استدلال‌ها هم‌چون اکثر فعالیت‌های انسانی نیازمند تمرین و تکرار است.

۱۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حس خودخواهی باعث می‌شود گاهی اشتباهات خود و بستگان خود را نبینیم یا به ناحق از آن‌ها حمایت کنیم.

۱۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در برهان انی از معلول به علت پی برده می‌شود. سازگاری و تناسب امور جهان معلول ذات خداوند است و در نتیجه آنچه صورت سؤال گفته پی بردن از معلول به علت است.

۲۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

الف:) در جریان یک مناظره‌ی تلویزیونی هر یک از کاندیدها سعی در شکست طرف مقابل دارند — غلبه بر دیگران

ب) اعتراف گرفتن از طرف مقابل در جهت پذیرش سخن خود به صورت مرحله به مرحله به منظور شکست طرف مقابل انجام می‌گیرد — غلبه بر دیگران

ج) در مثال مذکور به دنبال اقناع مشتری‌ها به منظور خرید کالاهای فروشگاه هستیم.

۲۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

روح درون جسم است: وهم و خیال

مرده ترس‌آور است: وهم و خیال

نور ماه از نور خورشید است: تجربه

۲۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حتی ذهن‌های غیرنقاد هم ممکن است از وجوه مختلف استدلال کنند، اما به فرایند تفکر خود آگاهی ندارند و آن را جدی نمی‌گیرند. تفاوت مهم میان تفکر نقاد و غیرنقاد، جدی گرفتن فرایند تفکر و توجه آگاهانه به آن و پرسیدن سؤالات درست و به‌جاست.

۲۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برای شناخت بهتر صنایع منطق، باید بتوان ماده‌ی قضایا را به نحو دقیق تشخیص داد.

برانگیخته شدن قوه‌ی تخیل، شرط اصلی شعر منطقی است و در برهان انی از معلول به علت پی می‌بریم، مانند: با شنیدن از دست دادن دوستان زهرا پی به بداخلاقی او می‌بریم.

۲۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- ۲۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
- ۲۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
- ۲۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «پیش‌بینی خشک‌سالی به جهت کمی نزولات آسمانی» پی بردن به معلول از علت آن است. لذا برهان لمّی است.
- «تأثر روحی در مخاطب» از ویژگی‌های شعر و «به‌کارگیری مشهورات و مسلّمات در استدلال» از ویژگی‌های جدل است.
- ۲۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- نسبت بین شعر عروضی و شعر منطقی عام و خاص من‌وجه است — هر شعر منطقی شعر عروضی نیست — بعضی شعر منطقی شعر عروضی نیست.
- ۳۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مغالطه یا سفسطه یک شبه استدلال است.
- ۳۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. صفت ماهر بودن که به خیاط بودن فرهاد مربوط می‌شود با پزشکی او ترکیب شده است و باعث «مغالطه‌ی ترکیب» شده است.
- هر گاه قواعد عکس در عکس نمودن رعایت نشود، چه عکس مستوی و چه عکس نقیض، سبب مغالطه‌ی «ایهام انعکاس» می‌شود.
- ۳۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مغالطه‌ی ایهام انعکاس در جایی است که قواعد عکس مستوی رعایت نشود، مثلاً اگر کسی موجه‌ی کلی را به صورت کلی عکس مستوی نماید یا از سالبه‌ی جزئی که عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد، عکس مستوی بسازد، دچار مغالطه‌ی ایهام انعکاس شده است.
- ۳۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- یخ از آب است، آب مایع است، پس یخ مایع است — حد وسط در این قیاس در هر دو مقدمه عیناً تکرار نشده است، لذا قیاس دارای حد وسط نیست.
- جیوه فلز است، هر فلزی چکش‌خوار است، پس جیوه چکش‌خوار است — کبرای قیاس غلط است، چون همه‌ی فلزات چکش‌خوار نیستند، مانند جیوه.
- هیچ مثلثی مربع نیست، هر مربعی شکل است، پس هیچ مثلثی شکل نیست — این قیاس شکل اول است و در شکل اول صغرا باید موجه باشد تا منتج باشد که این‌گونه نیست. پس شرایط انتاج وجود ندارد.
- ۳۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این نوع مغالطه این است که محمول را بر هریک از اجزاء موضوع حمل شود در حالی‌که محمول به ترکیب اجزاء موضوع باید حمل شود (لازم به ذکر است که این سوال خارج از کتاب است.)
- ۳۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «پی بردن» از معلول به علت، مفهوم برهان انی است.
- ۳۶ گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. شعر از خیال ناشی می‌شود و خطابه قلب و عواطف و احساسات مخاطب را هدف می‌گیرد.
- ۳۷ گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
- ۳۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۳۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هدف از استدلال «جدل»، کشف حقیقت نیست بلکه مغلوب کردن و قانع کردن مخاطب است. هدف از استدلال «خطابه»، برانگیختن مخاطب به انجام کاری یا احتساب از آن است. هدف از استدلال «مغالطه» گمراه کردن و انحراف مخاطب و بالاخره هدف از استدلال «برهان»، رسیدن به یقین و کشف حقیقت است.

۴۰

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «قیاس»، تنها راه رسیدن به یقین است و اگر کسی مقدمات آن را قبول کند و نخواهد نتیجه را بپذیرد، دچار تناقض می‌شود و در برهان «لمّی» از علت به معلول و در برهان «اتّی» از معلول به علت می‌رسیم.

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴

۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴

